

Yttrande över Trafikverkets förslag till nationell plan för transportinfrastrukturen 2026–2037

Kalmar kommun har tagit del av Region Kalmar läns yttrande över nationell transportplan 2026–2037 och ställer sig i allt väsentligt bakom detta. Kalmar kommun vill lyfta fram specifika delar från planförslaget.

Kalmar kommun har under en längre tid betonat vikten av att stärka kapacitet och robusthet för Kalmar C. Som ändhållplats för tre olika tågtrafiksystem kommer situationen vid centralstationen inom en snar framtid bli ohållbar. Kalmar kommun kan nu glädjande konstatera att Kalmar C föreslås som ett nytt objekt i den nationella transportplanen. Efter Trafikverkets egen funktionsutredning av Kalmar C råder nu en samsyn om att åtgärder och anpassningar behövs. Det är samtidigt ett erkännande av kommunens tidigare ambitioner, strävan och uppfattning. Kalmar kommun arbetar nu tillsammans med Region Kalmar län framgent och parallellt med att anpassa Kalmar C:s närområden inklusive trafikmiljöer för kollektivtrafik.

Kalmar kommun noterar att planförslaget föreslår att slopa dubbelspåret Växjö-Räppe som objekt. Kalmar är ändhållplats för Kust till Kustbanan, med tågtrafik till/från både Malmö/Köpenhamn och Göteborg. För att förbättra förutsättningarna för gemensamma arbetsmarknadsregioner i såväl sydostregionen som mellan Småland-Skåne är investeringar i bättre framkomlighet och ökad robusthet på Kust till Kustbanan högst angelägen. Dessutom finns starka skäl för totalförsvaret att stärka en öst-västlig tågförbindelse, liksom riksväg 25. Trafikverkets bristutredning av Kust till Kustbanan (2020) konstaterade behov av bland annat större spårkapacitet och fler mötesspår. Det är otvetydigt ett väsentligt järnvägsstråk för både Kalmar kommun och sydostregionen som behöver fortsätta att utvecklas och bör därför alltjämt prioriteras. Kalmar kommun anser därför att bedömningen av dubbelspårssträckan Växjö-Räppe ska omprövas.

Det är mycket positivt att förbifart E22 Bergkvara fortsätter vara ett prioriterat objekt, liksom insatsen med riksväg 25 Glasporten Nybro. E22 är såväl Kalmar

läns som Kalmar kommuns pulsåder och alla investeringar avseende framkomlighet, trafiksäkerhet och förkortning av restid är till gagn för såväl större och mer attraktiva arbetsmarknadsregioner i Sydostsverige som privat- och fritidsresor.

Av samma anledning är förslaget att slopa/pausa E22-sträckan Gladhammar-Verkeback negativt för trafik- och arbetsmarknadsutvecklingen längs E22. Beslutet att pausa objektet av samhällsekonomiska skäl bör därför på sikt omprövas.

Kalmar kommun vill, utöver ovanstående, påminna Trafikverket att även beakta följande:

Gång- och cykeltrafik mellan Kalmar och Öland (Ölandsbron) har varit förbjuden under flera år. Kollektivtrafiken har samtidigt stora begränsningar att lösa transporten av cyklar, inte minst sommartid. Alternativet har varit en cykelfärja som har trafikerat Kalmarsund från april till oktober. Trafikverket har sagt upp samverkansavtalet från och med säsong 2026, vilket lämnar oskyddade trafikanter (bland annat turister och pendlare) med betydligt färre alternativ att resa hållbart. Vissa grupper av resenärer kan dessutom inte medfölja i kollektivtrafiken alls, utifrån gällande resevillkor. Kalmar kommun föreslår därför att den nationella transportplanen ger Trafikverket i uppdrag att utreda en långsiktig lösning för gång- och cykeltrafikanter över Kalmarsund, från Kalmar till Öland, som ersättning för gällande förbud på Ölandsbron.

Kalmar kommun och stad är regionens tillväxtcentra och motor avseende befolkningsutveckling, arbetsmarknad och utbildning. Det finns därför starka skäl att påtala behovet av ett större statligt engagemang, statliga investeringsmedel eller riktade investeringar även till kommunal infrastruktur. Exempel på detta är kapacitetsförstärkning av hållplatsområden/bussterminal/resecentrum kring Kalmar centralstation, såväl före som i samband med en framtida bangårdsombyggnad. Andra exempel är en förbättring av framkomlighet och trafiksäkerhet med anledning av etableringen en ny större kriminalvårdsanstalt i Halltorp samt framkomlighetsåtgärder på stadens större infarter och trafikplatser som syftar till att underlätta en ökande lokal, regional och interregional pendling.

Det finns tydliga statliga/regionala intressen avseende kommunal infrastruktur i Kalmar kommun som kräver gemensamma lösningar för vidare framdrift. Kommunen medverkar i dialoger om kommunal finansiering vid förändringar av statlig infrastruktur. Därför finns det också anledning att beakta motsatsen, en statlig finansiering på kommunal infrastruktur.